

Den, der troer at have Indsigt i at behandle Syge, eller ialfald kan have bibragt Andre en saadan Tro, anseer jeg for aldeles uforsvarlig. Naar den ærede Landssthingsmand har klaget over, at det saalenge er trukket hen med Reformer, at man ikke er gaaet fremad, men snarere tilbage, og at det var Noget, man kunde have ventet, at den var kommen, saa troer jeg, at der endda ikke vil være saa Mange mellem det høitærede Things Medlemmer, der ville bebreide mig, at jeg har været langsom med Reformer.

Strøm: Der blev i Sessionen 1860—61 forelagt Landstinget et Lovudkast om Værbeernæringene samt om Afgang til at aarelahe og kopsætte. Dette Udcast gik her til et Udvalg, hvoraf jeg var Medlem tilligemed de to ærede Landssthingsmænd, den 1ste for 2den Kreds (Christensen) og den 6te for 6te Kreds (Bloug), og i den Betænkning, som dengang af Udvalget blev afgiven, hedder det saaledes: „Overhovedet synes den Tid nu at være kommen, da Staten i Erkjendelse af, hvorlidt den i saa Henseende formaaer at udrette, bør overlade sine Borgere selv at varetage deres legemlige Sundhed paa den Maade, de selv ansee for forsvarlig, og indskrænke sin Omsorg til at ansætte Læger og anlægge Hospitaler, samt middelbart og umiddelbart at give den fornødne Anviisning til en fornuftig Sundhedspleie“. Disse Ord understreved jeg dengang med al Overbeviisning, og jeg vedkjender mig dem endnu. Jeg troer, at det Princip, som deri er udtalt, er det rette, og at det er det, som bør søges gennemført. Da denne Sag var til Behandling i Thinget, fremkom der imidlertid hverken fra den ærede Minister eller fra noget Medlem af Thinget nogen Udtalelse imod de Pittinger, jeg har citeret, skjøndt der dog dertil var knyttet en Indstilling, som blev vedtagen af Thinget. Jeg vil nu paa ingen Maade heraf slutte, at Thinget ved denne sin Afstemning skulde med det Samme aldeles bestemt have erklæret sig for denne Forstaaelse af Ordene, men jeg peger dog hen derpaa som Noget, der maaskee afgiver et Tegn paa en vis Stemning, der til den Tid var herskende her i Thinget.

Men nu siger man jo undertiden: Ja, Principet er godt nok, det have vi ikke Noget imod, det give vi Medhold, men, naar vi see hen til Følgerne, saa forekomme disse os i mange Henseender saa betænelige og farlige, at vi ikke tør gennemføre Principet, ja ikke engang tør gjøre noget stort Skridt til at gennemføre det. Jeg vil derfor tillade mig at udbede mig det ærede Things Opmærksomhed et Dieblit, netop med Hensyn til dette Punkt. Jeg troer nu ganske vist, at naar det Princip i sig selv maa anerkjendes for godt, saa kan man være temmelig rolig med Hensyn til Følgerne, de ville da ogsaa nok af sig selv blive gode; men da denne Indvending i det foreliggende Tilfælde saa ofte kommer frem, kunde maaskee et Par Ord af mig, som har nogen Erfaring og kjender noget til Forholdene paa Landet, ikke være af Veien. Jeg tør ikke indestaae for, hvad Følgerne vilde blive; jeg troer endog saa, at en saadan Frihed kan medføre forfjællige uheldige Følger; men hvad jeg er temmelig overbeviist om, er, at i det Mindste paa Landet ville de gode Følger være overveiende. Der er nemlig Forholdet saaledes, at, naar jeg tager en Huusmand, en af dem, som ikke kunne eller ville melde sig til Hjælp af Fattigvæsenet, men som dog sidde i smaa Omstændigheder, og en saadan Mand eller en af hans Familie bliver syg, og han mange Gange har 1½—2 Mil til Lægen, saa er den Beføstning, som det medfører for ham, baade til Rjorfel efter Lægen og tilbage med ham igjen og til Betaling af Lægehonorar, især hvis det skulde gaae paa et Par Gange eller endnu oftere, saa betydelig, at det for ham er en Sum, som han nok maa overveie et Par Gange, om han kan eller bør give ud. Følgen deraf bliver, at naar der indtræder Sygdom hos en saadan Mand paa Landet, gaaer han en af to Veie. Den ene er den: slet ikke at gjøre Noget, men lade det gaae, som det bedst kan, enten det gaaer til Liv eller Død; den anden er den: at søge de saakaldte kloge Mænd eller Koner, som gjerne ikke bøe saa langt borte, maaskee endog saa gaae tilføds til Patienten og maaskee tage et billigere Honorar, end Lægen efter Omstændighederne kan tage. Men begge disse Maader ere jo meget uheldige. Den første behøver jeg ikke